

POLITIKE
EUROPSKE UNIJE

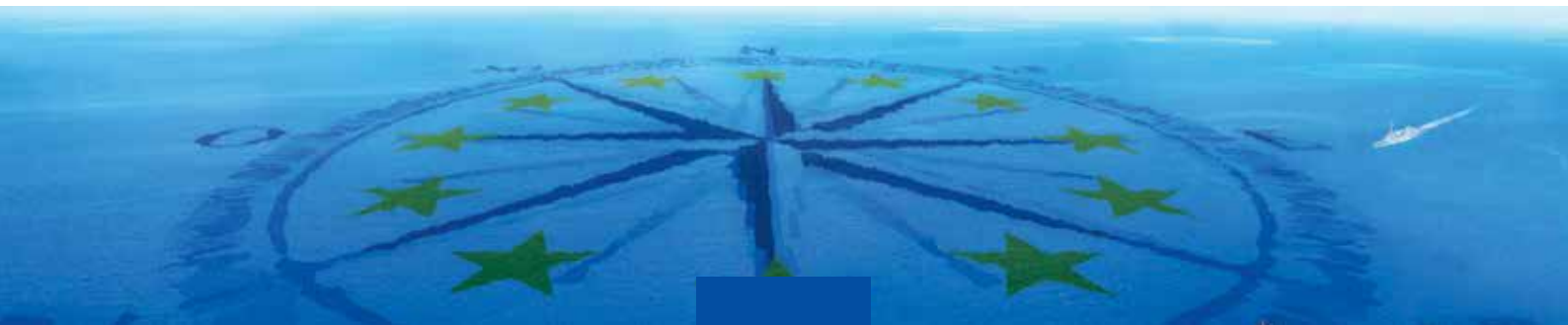
Zaštitimo
budućnost
naših mora,
osigurajmo
novi napredak

Europska
komisija

Pomorstvo i ribarstvo

Kada je riječ o gospodarenju našim morima i oceanima, moramo biti pametni; pametniji nego što smo ikada bili.

POLITIKE EUROPSKE UNIJE

Ova publikacija dio je serije kojom se objašnjava što EU poduzima u različitim područjima politika, zašto je uključen u ta područja i koji su rezultati.

Publikacije možete pronaći na internetskim stranicama:

http://europa.eu/pol/index_en.htm

<http://europa.eu/lwT73dg>

Kako funkcionira Europska unija
Europa u 12 lekcija
Europa 2020.: Europska strategija rasta
Osnivači EU-a

Bankarstvo i financije
Borba EU-a protiv prijevara i korupcije
Carine

Digitalna agenda za Europu
Ekonomska i monetarna unija i euro
Energija

Granice i sigurnost
Humanitarna pomoć i civilna zaštita
Istraživanje i inovacije

Javno zdravstvo
Klimatska akcija

Kultura i audiovizualna djelatnost
Međunarodna suradnja i razvoj
Migracije i azil

Obrazovanje, osposobljavanje, mladi i sport
Okoliš

Oporezivanje
Poduzetništvo
Poljoprivreda

Pomorstvo i ribarstvo ✕

Potrošači

Pravosuđe, građanstvo, temeljna prava
Promet

Proračun

Proširenje

Razvoj i suradnja

Regionalna politika

Sigurnost hrane

Trgovina

Tržišno natjecanje

Unutarnje tržište

Vanjski poslovi i sigurnosna politika

Zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje

SADRŽAJ

Pametno pomorsko
gospodarstvo je postojano 3

Kako EU razvija politiku
pomorstva i ribarstva 4

Što čini EU? 6

Daljnji koraci 10

Saznajte više 12

Politike Europske unije: Pomorstvo i ribarstvo

Europska komisija
Glavna uprava za komunikaciju
Informiranje građana
1049 Bruxelles
BELGIJA

Rukopis ažuriran u studenome 2014.

Naslovnica i slika na stranici 2.:
© Europska unija

12. str. — 21 × 29,7 cm
ISBN 978-92-79-42246-1
doi:10.2775/6382

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2014.

© Europska unija, 2014.

Umnožavanje je dopušteno. Za svaku uporabu ili umnožavanje pojedinačnih fotografija dopuštenje treba zatražiti izravno od nositelja autorskih prava.

Pametno pomorsko gospodarstvo je postojano

Mora i oceani na više su načina neophodni u ljudskim životima. Reguliraju klimu te nam stoljećima daju hranu i služe za prijevoz i rekreaciju. Zahvaljujući tehnološkom napretku sada nam mogu dati i lijekove, minerale i mogućnost neograničene energije – sve dok je naše iskorištavanje odgovorno, metode sigurne, a koraci oprezni i pravedni.

Jednako je važna i gospodarska vrijednost mora u našem društvu. Danas 3 % do 5 % bruto domaćeg proizvoda (BDP) EU-a dolazi iz pomorskog sektora. Oko 90 % vanjske trgovine i 43 % trgovine unutar EU-a odvija se morskim putovima. Europska brodogradnja čini 10 % svjetske proizvodnje – i prva je u svijetu po vrijednosti proizvodnje. U ribarstvu i akvakulturi u Europi koristi se gotovo 100 000 brodova. Uz ove tradicionalne djelatnosti, brzo se razvijaju i novije mogućnosti iskorištavanja kao što su vađenje minerala i vjetroelektrane.

Međutim, neodrživo iskorištavanje prijeto krhkoj ravnoteži morskih ekosustava, natjecanje za korištenje morskog prostora sve je okrutnije, a divlje vrste i ljudske aktivnosti koje ovise o moru trpe ekološke štete i gubitak biološke raznolikosti.

Europska komisija nastoji osigurati da naše iskorištavanje i dalje bude strogo održivo i da unatoč tome bogato pomorsko naslijeđe Europe raste. Pritom se pretpostavlja da oboje, i zaštita okoliša i gospodarski rast nisu suprotstavljeni, već isprepleteni i međusobno ovisni.

I dok obnovljena zajednička ribarstvena politika ostaje temelj racionalnog i pravednog ubiranja plodova mora, naš integrirani pristup morskom „sustavu” teži tomu da dosljedno odgovara na brojne izazove s kojima se europska mora danas suočavaju: od onečišćenja do prekomjernog izlova, od urbanizacije do erozije obale i sigurnosti. Zato olakšavamo suradnju svih aktera u pomorstvu među sektorima i izvan granica kako bi razvoj europskog pomorskog gospodarstva bio ekološki prihvatljiv, prilagođavamo gospodarenje svakim pojedinim morskim bazenom i, ako ima smisla, osiguravamo zajedničke instrumente kojima se državama članicama EU-a pomaže da primijene moderne i prikladne nacionalne strategije.

GLAVNI SVJETSKI PROIZVOĐAČI (2011.) (ULOV I AKVAKULTURA)

(količina u tonama žive mase i postotak od ukupne količine)

Ukupno	177 632 194	100 %
Kina	65 903 381	37,1 %
Indonezija	13 601 723	7,7 %
Indija	8 879 499	5,0 %
Peru	8 346 461	4,7 %
EU-28	6 143 294	3,5 %
Sjedinjene Američke Države	5 559 838	3,1 %
Vijetnam *	5 555 000	3,1 %
Filipini	4 971 799	2,8 %
Japan *	4 755 093	2,7 %
Čile	4 436 484	2,5 %
Rusija	4 391 154	2,5 %
Mjanmar	4 150 091	2,3 %
Norveška	3 572 608	2,0 %
Južna Koreja	3 260 930	1,8 %
Bangladeš	3 124 677	1,8 %
Tajland	2 868 436	1,6 %

*Procjena FAO-a.

Izvor: Eurostat i Eurmofa za EU-28 i FAO za ostale zemlje.

Većina je ulova EU-a iz istočnog Atlantskog oceana i Sredozemnog mora.

Kako EU razvija politiku pomorstva i ribarstva

Budući da je more samo po sebi složen sustav, a brojne ljudske aktivnosti oko njega čine ga još složenijim, Komisija djeluje na nekoliko polja istovremeno. Preoblikovala je zajedničku ribarstvenu politiku tako da se ulov smanji na razine koje su odredili znanstvenici, da se dugoročnim planovima omogući oporavak osiromašenih ribljih fondova te da se nizom instrumenata i tehničkih rješenja postupno iskorijeni bacanje ulova. Planovi gospodarenja skrojeni su po mjeri svakog morskog bazena i svake regije. Ribolov izvan EU-a odvija se samo unutar znanstveno sigurnih ograničenja i tek nakon što je lokalno stanovništvo pokrilo svoje potrebe za plodovima mora.

Naš je prioritet poboljšati znanje ne samo o stanju ribljih fondova (neophodno za svaku odluku o gospodarenju), već i o moru općenito: o njegovim dubinama, organizmima koji u njemu žive, sedimentima i strujama itd. Stvaramo uvjete da bi sva nadzorna tijela mogla razmjenjivati podatke u stvarnom vremenu kako bi se poboljšale mjere spašavanja i borba protiv kriminala. Uz to, stvorili smo pravni okvir za države članice EU-a kako bi mogle planirati korištenje morskog prostora ili višestruko korištenje istog prostora.

© iStockphoto/Ivan Bajic

EU promiče održivo ribarstvo.

Na međunarodnoj razini te svojim bilateralnim odnosima, EU promiče načela održivog ribarstva, zaštite biološke raznolikosti i dobrog upravljanja u cijelom svijetu. EU je pokretačka snaga oporavka fondova plavoperajne tune i svjetske borbe protiv nezakonitog ribolova. Osobito u nezakonitom ribolovu, EU nema samo političku, već i tržišnu težinu tako što odbija uvoziti proizvode koji nisu u skladu s međunarodnim pravilima.

Za prijelaz na održivo ribarstvo i stvaranje pametnog plavog gospodarstva očito su potrebna ulaganja, a Komisija će ih poticati odgovarajućom financijskom potporom. Između 2014. i 2020. uložiti će se 6,5 milijardi eura za financiranje projekata kojima se obuhvaća područje pomorstva i potiče diversifikacija, inovacije i održivi rast (vidi i „Daljnji koraci”).

Europom plovi oko 100 000 ribarskih brodova.

© iStockphoto/Sava Alexandru

UKUPNI ULOV PO DRŽAVI ČLANICI (2011.)

(količina u tonama žive mase i postotak od ukupne količine)

Španjolska	860 030	17,59 %	
Danska	738 846	15,11 %	
Velika Britanija	599 523	12,26 %	
Francuska	443 549	9,07 %	
Nizozemska	364 964	7,46 %	
Njemačka	224 592	4,59 %	
Portugal	214 779	4,39 %	
Italija	212 730	4,35 %	
Irska	206 177	4,22 %	
Švedska	179 836	3,68 %	
Poljska	169 593	3,47 %	
Latvija	156 130	3,19 %	
Litva	137 063	2,80 %	
Finska	119 686	2,45 %	
Estonija	77 942	1,59 %	
Hrvatska	70 534	1,44 %	
Grčka	62 847	1,29 %	
Belgija	22 191	0,45 %	
Bugarska	8 956	0,18 %	
Mađarska (*)	6 216	0,13 %	
Češka (*)	3 990	0,08 %	
Rumunjska	3 254	0,07 %	
Malta	1 920	0,04 %	
Slovačka (*)	1 608	0,03 %	
Cipar	1 163	0,02 %	
Slovenija	719	0,01 %	
Austrija	350	0,01 %	
Ukupno EU-28	4 889 188	100,00 %	

*Podaci za 2010.
Napomena: Nije relevantno za LU.
Izvor: Eurostat.

Četiri zemlje čine gotovo polovicu ukupnog ulova EU-a.

UKUPNI ULOV VODEĆIH SVJETSKIH PROIZVOĐAČA (2011.)

(količina u tonama žive mase i postotak od ukupne količine)

Kina	16 046 114	17,02 %	
Peru	8 254 261	8,75 %	
Indonezija	5 713 101	6,06 %	
Sjedinjene Američke Države	5 162 997	5,47 %	
EU-28	4 889 188	5,18 %	
Indija	4 301 534	4,56 %	
Rusija	4 261 503	4,52 %	
Japan *	3 848 955	4,08 %	
Čile	3 466 945	3,68 %	
Mjanmar	3 332 979	3,53 %	
Vijetnam	2 502 500	2,65 %	
Norveška	2 433 811	2,58 %	
Filipini	2 363 679	2,51 %	
Tajland	1 862 151	1,97 %	
Južna Koreja	1 761 785	1,87 %	
Bangladeš	1 600 918	1,70 %	
Meksiko	1 571 437	1,67 %	
Malezija	1 378 799	1,46 %	
Island	1 154 199	1,22 %	
Maroko	964 704	1,02 %	
Tajvan	903 892	0,96 %	

*Procjena FAO-a.
Izvor: Eurostat za EU-28;
FAO za ostale zemlje.

Što čini EU?

Prijelaz na održivo ribarstvo: reforma zajedničke ribarstvene politike

Nova zajednička ribarstvena politika na snazi je od 1. siječnja 2014. Njezin je opći cilj učiniti ribarstvo ekološki, gospodarski i socijalno održivim. Nova zajednička ribarstvena politika teži oporavku ribljih fondova, ukidanju rasipnih praksi, osnaživanju sektora i poticanju akvakulture.

Održivo ribarstvo označava ribolov na onim razinama na kojima se ne ugrožava mogućnost razmnožavanja populacije riba. S vremenom zdraviji fondovi daju bolje prinose, čime se smanjuju vrijeme i naponi (i potrošnja goriva!) uloženi u ribolov: umjesto da se uporno love ugroženi riblji fondovi, mogu se razumno loviti preostali koji obiluju ribom. To bi moralo dovesti do novog napretka u sektoru ribarstva te okončati njegovu osjetljivost na vanjske čimbenike i njegovu tradicionalnu ovisnost o državnim poticajima. S druge strane, građani mogu računati sa stabilnom ponudom zdravih proteina i biti sigurni u njihovo podrijetlo.

Osim ciljeva održivosti, važan je dio politike i vrijeme u kojem se mora zaustaviti bacanje neželjene ribe nakon što se ulovi. Rokovi se razlikuju ovisno o ribarstvu i morskom bazenu te počinju od 2015. za ribu koja

obitava u gornjim slojevima vode, a do 2020. obuhvatit će se sva riba. Radi pojednostavnjenja i lokaliziranja gospodarenja te njegove prilagodbe regionalnim posebnostima, države će moći same odabrati mjere očuvanja u okviru zajedničkih propisa EU-a. Tim se postupkom vodi računa o znanju i iskustvu u toj djelatnosti i o njezinoj temeljnoj ulozi u dobrom služenju morem. Tržišnim pristupima omogućuje se ribarskim organizacijama da ojačaju poziciju na tržištu i dobiju više novca za ulovljenu ribu. U svakom slučaju, dugoročnijim pristupom planova oporavka koji se protežu na nekoliko godina poboljšat će se predvidljivost tržišta, a time olakšati ulaganja i planiranje.

U međuvremenu, osnovna je strategija promicanje diversifikacije prihoda, pomaganje malim subjektima i poticanje uzgoja ribe kao kvalitetne dopune ribolovu u otvorenom moru. Kada love ribu izvan voda EU-a, ribari su obvezni poštovati ista pravila o održivosti kao i kod kuće: moraju se pridržavati znanstveno utvrđenih ograničenja i loviti ribu na način kojim se ne šteti lokalnim flotama.

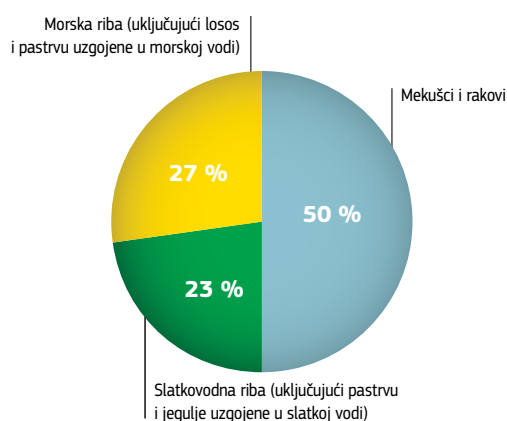
Osim toga, budući da su pouzdane i iscrpne informacije o stanju morskih resursa ključne za donošenje dobrih odluka, države članice EU-a imaju nove obveze prikupljanja i razmjene znanstvenih podataka o ribljim fondovima i utjecaju ribolova na razini morskog bazena.

Zdraviji fondovi – i raznolikija gospodarska struktura obalnih područja – potiču stabilan gospodarski učinak, uključiv rast i jaču koheziju u obalnim regijama i time pridonose strategiji Europa 2020. za gospodarski rast.

Više informacija o reformi možete pronaći na internetskim stranicama o reformi ZRP-a: http://ec.europa.eu/fisheries/reform/index_en.htm.

PROIZVODNJA AKVAKULTURE EU-A PO VRSTI PROIZVODA (2011.)

(postotak od ukupne količine)

Izvor: Eurostat i Eumofa.

Akvakultura čini otprilike 20 % ukupne proizvodnje ribe EU-a.

Plavi rast: održivi rast u području mora i pomorstva

Kako bi prevladala krizu, Europi je potreban doprinos svih sektora njezina gospodarstva. U tom kontekstu važnu ulogu ima sektor mora i pomorstva – „plavo gospodarstvo”. U njemu je zaposleno oko 5,6 milijuna ljudi te proizvodi bruto dodanu vrijednost (BDV) u iznosu od 495 milijardi eura godišnje.

Međutim, može proizvesti još puno više radnih mjesta ako budemo ulagali u pravo vrijeme na pravom mjestu. A upravo se to želi postići strategijom Komisije za plavi rast. Utvrdili smo sektore koji najviše obećavaju i najisplativija ulaganja, takoreći vlakove koje Europa mora uloviti prije nego što ih ulovi netko drugi. To su uhodani sektori poput obalnog turizma (183 milijardi eura BDV-a godišnje) ili akvakulture, zatim sektor u razvoju kao što je morska biotehnologija (s godišnjim BDV-om od 14,1 milijarde eura), te perspektivni sektori poput dubokomorskog rudarstva ili oceanske energije – u tim se sektorima krije ogroman potencijal za zapošljavanje.

U turizmu se očekuje prosječan godišnji rast od 2 % do 3 % (predviđa se da će sektor kružnih putovanja u ovom desetljeću narasti za 60 % i stvoriti 100 000 radnih mjesta), zatim se predviđa gotovo deseterostruki rast obnovljive oceanske energije prije 2020. (sektor priobalne vjetroenergije trebao bi intenzivno rasti s 35 000 radnih mjesta u 2010. do mogućih 170 000 do 2020.), a svjetski promet u podmorskom rudarstvu mogao bi eksponencijalno rasti u sljedećih deset godina.

Stoga pružamo smjernice i pravni okvir kako bi vlade država članica pametno pratile taj rast i što je moguće brže izvukle koristi bez štete za okoliš. Plavi rast može donijeti stvarne, osjetne i pozitivne promjene europskom gospodarstvu, a time i građanima Europe. U nastavku se opisuju samo neki od instrumenata koje EU daje na raspolaganje državama članicama za bolju budućnost.

Pobjedničke upravljačke strukture: strategije za morske bazene

Ako se Zemlja promatra iz svemira, ne vide se nacionalne ili regionalne granice, već kopno i more. Pritom se lako uočava da bi stanovnici koji žive oko jednog morskog bazena mogli imati mnogo toga zajedničkog. Zato je naša pomorska politika usmjerena na morske bazene. U okviru strategija za morske bazene okupljeni su različiti sudionici kako bi se izravno odgovorilo na konkretne potrebe gospodarskih subjekata i stanovništva. Njima se financijska sredstva iz različitih zemalja i različitih izvora usklađuju sa zajedničkim ciljevima. Stalno se prate socijalni ciljevi kao što su zapošljavanje, pristupačnost i kvaliteta života – kako pokazuje strategija za Baltičko more koja je jedna od naprednijih strategija za morske bazene.

U okviru strategije za morske bazene institucije EU-a, nacionalne vlade, lokalna tijela, gospodarski subjekti, industrija i nevladine organizacije (NVO) ravnopravni su partneri koji osiguravaju dosljedne rezultate od koristi ljudima i okolišu. Za to nije potreban dodatni novac: to je jednostavno mehanizam kojim se osigurava da se postojeća sredstva troše dosljedno i unutar dugoročnog okvira kako bi se zajamčili bolji i višestruki učinci. Drugim riječima, to je oblik pametnog gospodarenja.

EU je član Međunarodne komisije za očuvanje atlantskih tuna.

Europski fond za pomorstvo i ribarstvo pomoći će u poboljšanju kvalitete života duž obalnih regija Europe.

© European Union/Catrin Owen

Planiranje korištenja morskog prostora jednako pomno kao i kopnenog: pomorsko prostorno planiranje

Dok globalizacija jača pomorski promet, luke i brodogradnju, pojavljuju se i novi oblici korištenja mora kao što su vjetroelektrane, ribogojilišta i objekti za vađenje mineralnih sirovina. To dovodi do borbe za prostor i moguće degradacije morskog okoliša. Nejasnoće koje nastaju zbog miješanja utjecaja raznih politika mogu, u nedostatku koordinacije, uzrokovati kašnjenje projekata, dovesti u pitanje povrat ulaganja ili izazvati visoke pravne troškove. Za razliku od toga, postavljanje prekogranične vjetroelektrane može biti učinkovitije i manje štetno za okoliš nego gradnja dviju vjetroelektrana na dva odvojena i ranjivija mjesta. Preusmjeravanjem plovni putova podalje od zaštićenih područja smanjuje se rizik od ekoloških katastrofa. I tako dalje.

Stoga smo stvorili okvir za pomorsko i obalno prostorno planiranje kako bi države članice planirale korištenje prostora pa i višestruko korištenje istog prostora. Okvirom za pomorsko prostorno planiranje EU-a osigurava se stabilan i pravedan skup pravila koji transparentnim i združenim djelovanjem svih sudionika može omogućiti razvoj i rast svih djelatnosti na moru. Već se pokazalo da se na taj način mogu ubrzati ulaganja i smanjiti pravni i administrativni troškovi za poduzeća.

Kontrola pomorskog prometa po primjeru zračnog prometa: integrirani pomorski nadzor

Prevelika rascjepkanost često dovodi do dupliciranja. Nadzor trgovačkog pomorskog prometa i istragu nezakonite trgovine provode različita tijela, ali nema razloga da ona u ovo digitalno doba ne razmjenjuju informacije. Zahvaljujući potpori EU-a osmišljena su tehnička rješenja za poboljšanje protoka informacija između pomorskih tijela uz istovremenu zaštitu od neovlaštenog pristupa. To će nadležnim tijelima pomoći da se učinkovitije bore protiv kriminala te zaštite trgovačke i ribarske brodove od prijetnji. Osim toga, udružiti će svoje interventne snage i tako poboljšati ne samo policijske aktivnosti, već i akcije spašavanja. Ovakvo integriranje podrazumijeva i bolje korištenje javnog novca.

„Plavo gospodarstvo” Europe pridonosi gospodarstvu s pet milijuna radnih mjesta.

© iStockphoto/swetta

Znanost i mi: znanje o moru 2020.

Često se govori da više znamo o površini mjeseca nego o dubinama naših oceana. Istina je da postoje velike rupe u znanju o moru te da je znanje koje imamo raspršeno u mnoštvu proturječnih i nepotpunih izvora.

Znanje o moru 2020. objedinjuje kvalitetne i dosljedne podatke o moru i čini ih slobodno i javno dostupnima. Već smo izradili prvu digitalnu kartu našeg podmorja te

suradujemo s europskim znanstvenicima i inženjerima kako bismo prikupili postojeće podatke i time poboljšali znanje o morima i oceanima.

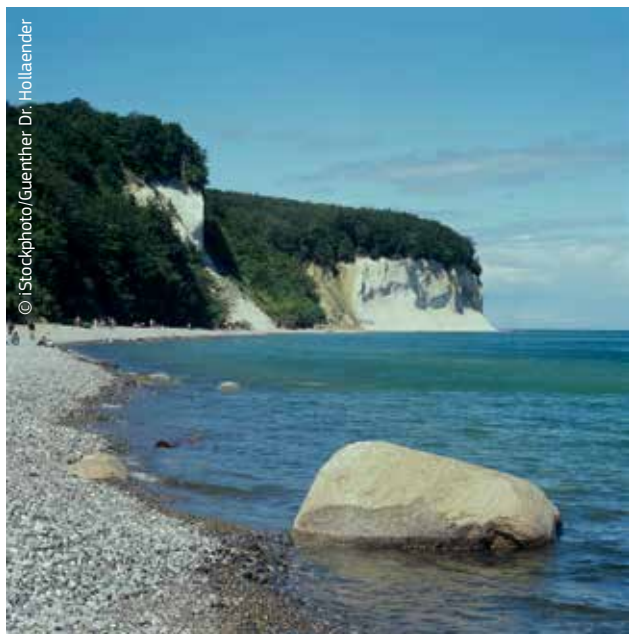
Jasno je da poduzetnici trebaju podatke za razvoj svojih pothvata i povećanje konkurentnosti. Međutim, slobodniji pristup podacima nije važan samo za stručnjake. Važno je demokratizirati znanje kako bi se i građani mogli uključiti u donošenje odluka o svojim obalama i morima.

Potporna međusektorskoj mobilnosti i mogućnostima ostvarivanja karijere

Danas se u pomorskim djelatnostima ne može naći dovoljno ljudi s odgovarajućim kvalifikacijama, vještinama i iskustvom. Sve veći nedostatak stručnjaka i časnika u pomorstvu koči rast pomorskih djelatnosti u Europi, što je osobito neprihvatljivo u vrijeme visoke nezaposlenosti. Pomorskom politikom pokušavamo odgovoriti na izazove poput izobrazbe isključivo u jednom sektoru (primjerice ribolovu), nedostatka mobilnosti i nesigurnih izgleda za zapošljavanje.

Kako bi radna mjesta u pomorstvu postala atraktivnija, povećat ćemo profesionalnu mobilnost između sektora i zemalja. Također ćemo se usredotočiti na pomorske vještine potrebne u budućnosti umjesto na znanja potrebna danas.

Strategija za Baltičko more europska je priča o uspjehu, o okupljanju zemalja radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva.

© iStockphoto/Guenther Dr. Hollaender

Daljnji koraci

Moderan i prikladan financijski instrument

Usporedno s reformom zajedničke ribarstvene politike uspostavljen je novi fond EU-a za pomorstvo za razdoblje od 2014. do 2020., a to je Europski fond za pomorstvo i ribarstvo u vrijednosti od 6,5 milijardi eura. Novim fondom zamjenjuje se postojeći Europski fond za ribarstvo te povezuje niz dopunskih fondova u jednom jedinstvenom instrumentu. Smanjila se birokracija kako bi korisnici imali lakši pristup financijskim sredstvima.

Fond pridonosi ostvarivanju ambicioznih ciljeva reforme ribarstva. Kako ublažavamo pritisak na riblji fond i ostavljamo mu vremena za oporavak, moramo pružiti potporu zajednicama koje ovise o ribolovu da prevladaju prijelazno razdoblje i pronađu alternativne izvore prihoda. Fond pomaže subjektima da moderniziraju svoj ribolov, pronađu načine za povećanje vrijednosti svojeg ulova ili pronađu alternativu ribolovu: primjerice, mogu zamijeniti svoje mreže selektivnijima kako bi smanjili usputni neželjeni ulov ili razvili nove tehnologije kojima bi se mogao smanjiti utjecaj uzgoja ribe na okoliš.

Drugim riječima, prihvatljivi su projekti kojima se potiču inovacije i gospodarska diversifikacija, stvaraju radna mjesta ili poboljšava kvaliteta života. U prošlosti su inicijative odozdo nagore u područjima kao što su obrada, ugostiteljstvo ili turizam polučile izvrsne rezultate pa se sada snažno potiču. Posebna pozornost i pojačana potpora pruža se malim ribarima, mladim ribarima i lokalnim ribarskim zajednicama.

Uz to, fond teži održivom razvoju europske akvakulture. Nagrađuje inovacije i nove smjerove kao što je neprehrambena akvakultura. Osim toga, cilj mu je poboljšati programe za prikupljanje podataka i kontrolu kako bi se osiguralo poštovanje pravila za odgovoran i održiv ribolov.

Međutim, fond nije samo sredstvo za ubrzavanje održivosti i pozitivnih gospodarskih učinaka. On je i sredstvo ostvarivanja socijalne agende Komisije. U obiteljskim ribarskim gospodarstvima često temeljnu ulogu imaju supružnici koji sada mogu dobiti potporu za izobrazbu ili obavljanje drugih djelatnosti povezanih s ribolovom. Proizvođačkim organizacijama pomaže se u planiranju proizvodnje i stavljanju proizvoda na tržište na način na koji će se udovoljiti očekivanjima sve kritičnije javnosti.

Potražnja za plodovima mora sve je veća.

© iStockphoto/Ekaterina Krasnikova

U akvakulturi u EU-u zaposleno je oko 65 000 ljudi.

Uz ribarstvo, jednako se tako razmatraju i znanstveni projekti poput izrade karte europskog podmorja visoke razlučivosti ili stavljanja na raspolaganje podataka o moru tvrtkama i istraživačima u cijeloj Europi. Posebna se pozornost posvećuje projektima kao što su pomorsko prostorno planiranje, integrirani pomorski nadzor i znanje o moru, koji zahvaljujući međusektorskoj suradnji i koordinaciji mogu pomoći da se izbjegnu dupliciranja i smanje troškovi.

Europski fond za pomorstvo i ribarstvo služi za sufinanciranje projekata s državama članicama prema načelu „zajedničkog gospodarenja”. Svaka nacionalna vlada sastavlja operativni program za određeno razdoblje i navodi kako namjerava potrošiti novac koji joj je dodijeljen. Nakon što Komisija odobri program, država članica odlučuje koji će se projekti financirati. Prihvatljivost projekta i provedbu programa nadziru države članice i Komisija.

15 GLAVNIH VRSTA KOJE SE LOVE U EUROPSKOJ UNIJI (2011.)

(količina u tonama žive mase i postotak od ukupne količine)

Haringa	509 951	10,46 %	
Papalina	413 415	8,48 %	
Skuša	376 333	7,72 %	
Hujice	335 023	6,87 %	
Srdela	307 963	6,31 %	
Šarun	159 756	3,28 %	
Bakalar	146 634	3,01 %	
Vrste šnjura	133 531	2,74 %	
Inćun	126 115	2,59 %	
Srdela golema	123 600	2,53 %	
Tunj prugavac	121 056	2,48 %	
Žutoperajna tuna	102 132	2,09 %	
Modrulj	100 270	2,06 %	
Oslić	85 256	1,75 %	
Iverak zlatopjeg	82 668	1,70 %	

Izvor: Eurostat.

Papalina i atlantska haringa najčešće su lovljene ribe u EU-u.

Saznajte više

- ▶ **Reforma zajedničke ribarstvene politike:** http://ec.europa.eu/fisheries/reform/index_en.htm
- ▶ **Integrirana pomorska politika:** http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/index_en.htm
- ▶ **Atlas mora:** http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/atlas/index_en.htm

